

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Липська А. В. ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Макобрей Є. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	44
Макобрей Є. А. ЗДІБНОСТІ ДИТИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	46
Максимова О. Р. ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	48
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. ВПЛИВ ГРИ НА ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА	50
Мамєдова О. В. МЕТОД «СТОРИТЕЛІНГ» У ФОРМУВАННІ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДОШКІЛЬНИКАМИ	52
Мануйлова Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ	54
Матюшина О. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	56
Палій С. О. ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ І МЕТОДИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	58
Партала С. П. ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	60
Пашенко В. Ю. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МАЛЮВАННЯ ГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ	62
Перцева Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	64
Піканова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
Полікарпова О. В. РУХЛИВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Ритік В. О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	72

Мануйлова Д. А.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної освіти*

Науковий керівник – Бакай С. Ю.,

*кандидат педагогічних наук, доцент
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди*

ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ

Аналіз історико-педагогічних джерел свідчить, що концепція логоритміки розвивалася з давніх часів, і багато відомих вчених були залучені до її розробки та вивчення протягом багатьох років до сучасних часів. Одним із перших відомих мислителів, який досліджував зв'язок між мовою та ритмом, був давньогрецький філософ Арістотель. У своїй праці «Поетика» він визначив ритм як один із ключових елементів поезії та обговорив важливість ритму в мові та мовленні. Чеський педагог XVII ст. А. Коменський вважав, що наочність і ритм мають важливе значення у навчанні дітей, однією з його ідей було використання гри та ігрових елементів у навчанні. У своїй праці «Велика дидактика» він писав про використання ритмічних ігор для навчання грамоти, чисел, мов тощо.

Відомо, що Г. Песталоцці, швейцарський педагог XVIII ст., підкреслював значення музики і ритму для інтелектуального та емоційного розвитку дітей, наголошуючи на фізичному та музичному розвитку дитини. У своїй праці «Лекції про методику» він використовував ігрові елементи та ритмічні вправи для розвитку моторики та музичного слуху. У XIX ст. Ф. Фребель, німецький педагог, запровадив концепцію дитячого садка, де навчання в ігровій формі та використання музики і рухів були важливими для залучення дітей до процесу навчання. Методика логоритміки в значній мірі заснована на ідеях цих педагогів, які включали ритм і музику у свої методи навчання для покращення навчання.

Слід зазначити, що у ХХ ст. кілька видатних дослідників зробили свій внесок у розвиток логоритміки як наукової галузі. Серед них можна виділити Г. Ріхтера, Є. Матвееву, О. Бондаренко, Л. Виготського, М. Монтессорі, Ж. Піаже, Г. Гарднер та інших.

Сучасна логоритміка базується на декількох технологіях розвитку ритмічних та мовленнєвих здібностей. Фонетична ритміка розглядає зв'язок між фонетикою та ритмікою мовлення, досліджує взаємозв'язок між складами та інтонацією, з найбільш відомими вченими Н. Мікляєвою та Т. Власовою. Технологія вивчення та формування моторного ритму базується на розвитку ритмічної активності рухових апаратів, найбільш відомі вчені О. Лурія, Х. Бирч, Л. Белмонт, Н. Волоскова. Технологія розвитку метра та темпоритму досліджує відношення між ритмікою та метром, зі значними внесками від Жака-Далькроза, Ветлугіної, Матвієнка. Технологія розвитку моторного та мовленнєвого ритму вважається інноваційною в сучасній логопедії і вивчає взаємозв'язок між моторикою та ритмікою мовлення, з внесками від О. Прокопенка, Ю. Філатової, Н. Гончарової. Найбільш популярна серед логопедів-дошкільників, є технологія формування мовленнєвого ритму. Змістом цієї технології є формування правильного ритму мовлення, включаючи темп та інтонацію, шляхом використання різноманітних вправ та ігор [2].

Таким чином, логоритміка й сьогодні залишається ефективним методом навчання в ЗДО. Під час занять дітлахи демонструють значні покращення у своєму творчому, креативному та мовленнєвому розвитку, а в умовах дистанційного навчання, логоритмічна діяльність зацікавлює і заохочує дітей до активної участі освітнього процесу.

Список використаної літератури

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу від 22.01.2021: URL: <http://surl.li/dqrim>
2. Мілевська О. П. Теоретико-методичний аналіз логотехнологій з формування ритмічних умінь дошкільників. *Multidisciplinary academic notes. Science research and practice* : The XXIV International Scientific and Practical Conference, м. Madrid, 21–24 черв. 2022 р. Київ, 2022. С. 387–393.